

N:o 74.

Af herr **J. Johnsson**, angående tillägg till 17 § i kongl. förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst den 3 december 1897.

Den 24 oktober 1890 tillsatte Kongl. Maj:t en komité med uppdrag att söka åvägabringa en mera tillfredsställande ordning i fråga om beskattning af den inkomst, som vinnas af rörelse idkad å flera orter, der vid till ledning för komiténs förslag statsrådet och chefen för kongl. finansdepartementet i aflemnad promemoria anförde: »Vid beskattning af bankbolag har det visat sig förenadt med svårighet att finna en rättvis grund för det beskattningsbara inkomstbeloppets fördelning mellan bankens särskilda kontor. Der man egt tillförlitlig kännedom om bruttoinkomsten vid hvarje kontor, i hvilket hänseende uppgift ock bör enligt § 16 i bevillningsförordningen till beskattningsmyndigheterna aflemnas, har till grund för fördelningen lagts förhållandet mellan bruttoinkomsten och nettoinkomsten å rörelsen i dess helhet, så att vid hvarje kontor nettovinsten uträknats efter nyssnämnda förhållande. I de flesta fall hafva emellertid, antagligen till följd af ovisshet om hvad med bruttoinkomst vid hvarje särskildt kontor rätteligen skolat förstås, de från bankerna lemnade taxeringsuppgifterna icke varit af den beskaffenhet, att de olika kontorens beskattning kunnat grundas på en beräkning af bruttoinkomsten vid hvarje kontor, som skolat tjena till utgångspunkt. Önskligt vore därför, att i författningen närmare angifves hvad med bruttoinkomst i detta fall är att förstå.»

»Vidare och då känt är, att vid vissa afdelningskontor en betydande inlåningsrörelse bedrifves, medan afsevärd utlåning derstädes icke förekommer, synes det böra komma under öfvervägande, huruvida ett rättvisare beskattningsresultat skulle astadkommas derigenom, att till ut-

gångspunkt för hvarje kontors taxering i stället för bruttoinkomsten toges rörelsens omfång d. v. s. summan af in- och utlåning vid kvarje kontor.»

Komitén, som afgaf sitt betänkande den 1 maj 1891, har i detta afseende anfört: Hvad beträffar frågan, huru ett bankbolags vinst rätteligen bör till beskattning fördelas å bankens olika kontor, är det, såsom i ofvannämnda promemoria anförts, egentligen i tvenne hänseenden tvist yppat sig, nemligen huruvida afdelningskontor skall vidkännas ränta å förlag från hufvudkontoret och således afdelningskontorets beskattningsbara inkomst med detta räntebelopp minskas samt hufvudkontorets i motsvarande mån ökas; och vidare, derest ett afdelningskontors rörelse hufvudsakligen eller till öfvervägande del bestått i inlåning från allmänheten och därför, om man enbart betraktar rörelsen vid detta kontor, icke lemna någon i räkenskaperna synlig vinst, huruvida bankrörelsen vid detta kontor skall således undantagas från beskattning.

Detta sätt att betrakta en banks kontor och dess verksamhet såsom från hvarandra skilda affärer torde emellertid vara mindre riktigt och äfven i allmänhet sakna stöd i de verkliga förhållandena. Bankens verksamhet är väl i grund och botten en enda liksom det är ett enda bolag, som erhållit oktroj för sin rörelse eller stadsfästelse å sin bolagsordning. »Men uppfattar man strängt och följdriktigt ett bankbolags rörelse såsom en gemensam rörelse, torde de svårigheter, man velat finna vid beskattningen af en banks vinst å de särskilda ställen, der rörelsen drifves, af sig sjelf försvinna; hvilkendera grenen af en banks rörelse, inlåningen eller utlåningen, är på bankens vinst mest inverkan, låter sig icke afgöras. Båda måste vara af betydelse härför, och afkastningen af rörelsen vid ett bankkontor synes därför böra mätas efter storleken af dess sammanlagda in- och utlåning». På detta sätt komma äfven de kontor, der inlåning i öfvervägande grad bedrifves, till sin fulla rätt.

Sedan Kongl. Maj:t i anledning af Riksdagens aflåtna skrivelse den 19 maj 1893 tillsatt en ny komité för utarbetande af förslag till ändring af vissa delar angående beskattning af fastighet och inkomst, har komitén i afgifvet betänkande den 2 november 1894 i förevarande hänseende anfört, att, då det med hänsyn till den kommunala beskattningen är af vigt, att inkomst af affärsföretag, som drifvas på två eller flera orter, blifver vid taxeringen rätt fördelad mellan de särskilda orterna, har det syns komitén angeläget, att de skattskyldige sjelfva ålades att i deklARATIONERNA lemna upplysning till ledning för sådan fördelning samt med åberopande af de motiver 1891 års komité härutinnan anfört för åstadkommande af en i förevarande afseende tillfredsställande taxering af skattskyldig som drifver bankrörelse å särskilda orter, föreslagit sådan ändring,

att i fråga om inkomst af bankrörelse bör vid de till taxeringsmyndigheterna lemnade uppgifter fogas utdrag af de särskilda kontorens månadsrapporter, upptagande balansen å in- och utlåningsräkningarna vid hvarje månads slut, och vidare, på det att den beskattningsbara inkomsten må kunna för hvarje särskild ort beräknas, att i § 8 af instruktioneu för taxeringsmyndigheterna måtte med afseende å den ort, der inkomst af bankrörelse skall beskattas, införas bestämmelse, att alla omkostnader och förluster under räkenskapsåret af sådan beskaffenhet, att vid beskattning afdrag därför eger rum, påföras rörelsen i dess helhet, hvarefter beräkningen af den del af beskattningsbara inkomsten, som belöper på hvarje särskildt kontor, sker på följande sätt. De belopp, som enligt kontorets månadsrapporter vid hvarje månads slut balanserats å kontorets in- och utlåningsräkningar, sammanläggas och summan delas med månadernas antal, hvarefter den sålunda erhållna qvoten anses utvisa medelbeloppet af kontorets in- och utlåning för året. Efter det förhållande, hvori denna in- och utlåning står till den på enahanda sätt bestämda, sammanlagda in- och utlåningssumman för alla kontoren, uträknas den del af beskattningsbara inkomsten, som bör taxeras å den ort, der kontoret är beläget. Utelöpande postremissvexlar och egna banksedlar inräknas icke i in- och utlåningsrörelsen.

På Kongl. Maj:ts framställning till 1897 års Riksdag har Riksdagen godkänt komiténs omförmälda förslag, hvilka derefter, enligt hvad 12 och 17 §§ i kongl. förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst och 8 § i instruktion för taxeringsmyndigheterna den 3 december 1897 utvisa, blifvit gällande förordning.

Af det anförda läres sålunda framgå, att bankbolag, som drifver rörelse å flere orter, är skyldigt bokföra all in- och utlåning särskildt vid hvarje bankens kontor och att i månadsrapporterna upptaga den balanserade summan af denna rörelse.

Åtskilliga banker, som idka rörelse å skilda orter, anse sig emellertid ej böra efterkomma denna föreskrift, utan upptaga i strid emot sålunda gällande bestämmelser i månadsrapporterna till taxeringsmyndigheterna endast en del af bankens verksamhet, nemligen kreditiv- samt upp- och afskrifningsrörelsen, men deremot icke de vid samma kontor utlemnade lån och diskonterade vexlar; och då bankens behållning i dess helhet skall fördelas på de skilda orterna efter kontorens månadsrapporter, upptagande balansen å in- och utlåningsräkningarna vid hvarje månads slut, förryckes den beskattningsbara inkomsten från den ort, der rörelsen drifves, till annan ort till förfång för den förra.

Verksammare bestämmelser än de nu gällande visa sig således vara af nöden för att bringa denna kategori af skattskyldige till insigt om nödvändigheten deraf, att föreskrifter afsedda för ordnande af den kommunala beskattningen af sådan inkomst, som vinnas genom idkande af bankrörelse å skilda orter, varda iakttagna och till efterlefnad gällande.

På grund af det anförda, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta följande tillägg till 17 § i kongl. förordningen angående beviljning af fast egendom samt af inkomst den 3 december 1897:

Har skattskyldig, som drifver bankrörelse, vid uppgifterna fogat utdrag af de särskilda kontorens månadsrapporter, som äro origtiga eller vilseledande, böte etthundra kronor och hafve förlorat rätten att fullgöra talan öfver taxeringsnämndens beslut angående den taxeringsåtgärd, som uppgiften afser.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 26 januari 1901.

J. Johnsson.